

ЈАВЕН ПОВИК ЗА ФИНАНСИРАЊЕ
НА ИСТРАЖУВАЧКИ ПРОЕКТИ ВО
ОСНОВНИТЕ И СРЕДНИТЕ УЧИЛИШТА

ПРЕДИЗВИК ЗА МЛАДИ
ИСТРАЖУВАЧИ

#5-ЗЕЛЕНИ ПРОЕКТИ

ДОБИТНИ ОСНОВНИ УЧИЛИШТА

НАСЕЛЕНО МЕСТО	НАЗИВ НА УЧИЛИШТЕ	НАЗИВ НА ПРОЕКТ	ОПИС НА ПРОЕКТ
с. Боговиње	ООУ „Сабедин Бајрами“	Еко акции за зелена иднина	Основната истражувачка цел на учениците кои ќе бидат вклучени во овој проект е зошто и како обновливите извори на енергија влијаат врз зачувувањето на животната средина и здравјето на луѓето. Истражувањето ќе го спроведат преку замената на електричната енергија со ефикасни обновливи извори на енергија. Со поставување на соларни светилки учениците во училиштето ќе ја потврдат хипотезата дека новиот тренд во светот е замена на необновливи извори (јаглен, нафта, природен гас) со обновливи извори (енергија на сонце, ветерна енергија, вода енергија и биогорива) затоа што покрај оштетувањето на животната средина, како што се климатските промени во светот, тие се и штетни за здравјето на луѓето (канцерогени).
Чучер Сандево	ООУ „Александар Урдаревски“	од ЃУБРЕ до ЃУБРИВО	Основната идеја на проектот е формирање на Групен компост и поттикнување на учениците, нивните родители како и локалното население да учествуваат во процесот на компостирање, т.е. во процесот на селектирање на отпад, собирање на органски отпад и негова преработка во компост. Главна цел на проектот е подигање на свеста за селектирање на отпад за заштита на животната средина која ќе спречи органскиот, стаклениот, пластичниот и хартиениот отпад да завршуваат на депониите кои имаат ограничен капацитет, каде скапуваат и ги загадуваат водата, воздухот и почвата.
Карбинци	ООУ „Страшо Пинџур“	Од текстилен отпад до нов производ	Проектот ќе има за цел да ја подигне свесноста и одговорноста за реупотреба на текстилниот отпад од стара облека или од текстилните конфекции. Учениците преку проектот ќе вршат статичко истражување за количината на текстилен отпад што се генерира од текстилната индустрија, за различните видови текстил како и за процесот на негово распаѓање во природата. Крајната цел е реупотреба на текстилниот отпад со примена на иновативни технологии.
Струга	ООУ „Браќа Миладиновци“	Прочистување на водата во Охридското Езеро со прототип на micro bit брод	Потребата од спроведување на овој проект е чистењето токсични дамки од водните површини, цврстиот плутачки отпад и отпадот на дното од морињата, езерата или реките кое од отсекогаш било проблем. Тоа е тежок процес, доста скап и мора да биде темелен. Целта на овој истражувачки проект е чистење на овие дамки, чистење на цврстиот отпад во водата. Учениците заедно со своите ментори ќе креираат бротче - прототип за прочистување, со кое проблемот со овие дамки и отпад во Охридското езеро би бил решен, а притоа со редовното чистење на езерото на ваков начин, тоа ќе биде поедноставно и ќе чини помалку. Бротчето кое ќе се движи контролирано од далечина, ќе има три главни функции: апсорбирање на токсичните дамки, собирање цврст плутачки отпад и собирање на отпадот на дното од водата на Охридското езеро.

НАСЕЛЕНО МЕСТО	НАЗИВ НА УЧИЛИШТЕ	НАЗИВ НА ПРОЕКТ	ОПИС НА ПРОЕКТ
Скопје	ООУ "Киро Глигоров"	За да се развива детскиот ум, потребно е прво да се засади семе	Главна цел на проектот изработка на училишна ботаничка градина каде учениците практично ќе се запознаат со карактеристиките и начините на одгледување на значајни видови на лековити билки кои што се важни како за здравјето така и за проучување на биодиверзитетот на Р.С.Македонија. Главните активности на проектот се вклучување на учениците во истражувачки процес, со примена на програмски способности користејќи го микро-битот, ќе се запознаат со начинот на одгледување на лековити билки (јачина на светлина, хемиски состав и влажност на почвата, влијание на музиката врз растот на растенијата) и употреба на билките за правење на чаеви.
Скопје	ИПУ „ИПС“ Македонија	Жив ѕид	Со овој проект ќе се истражува ефикасноста на живиот ѕид (living wall) за прочистување на воздухот во просториите на училиштето. За таа цел во приземјето на училиштето ќе се изработи жив ѕид. Освен што ќе врши природно прочистување на воздухот преку абсорпција на јаглерод двооксидот и ослободување на кислород, со својата естетска компонента значајно ќе придонесе за подобрување на амбиентот во просториите на училиштето. Живиот ѕид ќе биде и еден вид на лабораторија каде учениците практично ќе се запознаваат со гаење на украсни растенија.
Делчево	ООУ „Ванчо Прке“	Чаши кои на гранка растат	Преку овој проект учениците ќе истражуваат дали плодот на растението кратунка кое расте кај нас и било користено во минатото како сад на современ начин да се култивира во одредена форма на сад со користење на калапи и како такви да се користат во секојдневието. Со користење на ваквите матерјали не само што ќе се намали употребата на пластика туку и самите матерјали не се штетни за производство и после употребата. Кога се произведуваат (растат) се добива повеќе кислород, а растенијата и плодовите (садовите) може да се фрлат во природата или да се компостираат.
Гостивар	ООУ „Чајла“	Зелени проекти	Главната цел на овој проект е да се нагласи важноста на растителниот свет за здрава животна средина, одржување на чиста животна средина, намалување на отпадот преку рециклирање. Учениците првично во соработка меѓу себе и наставниците од резултатите од истражувањето од различни извори разбираат дека: растенијата кои користат јаглерод диоксид (CO ₂) и вода што ја добиваат од атмосферата за време на фотосинтезата произведуваат хранливи материи и кислород (O ₂). Со идентификација и препознавање на растенијата како главни производители на кислород преку теренска работа, се подготвува хербариум.

НАСЕЛЕНО МЕСТО	НАЗИВ НА УЧИЛИШТЕ	НАЗИВ НА ПРОЕКТ	ОПИС НА ПРОЕКТ
Скопје	ООУ „11 Октомври“	Рециклирај весник, засади цвет! Разубави го целиот свет!	Истражувањето и опсервацијата ќе го спроведат 10 ученици “млади истражувачи“ кои целиот развоен процес ќе го бележат во својата работна тетратка „Дневник“ и ќе ги споделат своите активности преку искористеност на стари веснци, со цел да ја пренесат својата идеја со другите ученици како повик за будење на еколошкиот разум и заштита и унапредување на природата. Со користење на споменатите методи, секој примерок од весникот, откако ќе биде прочитан, може повторно да се употреби, да стане билка и да го зголеми нивото на зеленило. Истовремено, на овој начин се намалува количината на отпадот што завршува во депониите. Младите истражувачи самостојно ќе го рециклираат весникот, ќе направат избор од разновидни семиња кои ќе се стават/врзат во самиот состав на рециклираниот весник кој понатаму ќе се употреби за изработка на хартија, училишен весник и флаери со еко пораки.
Скопје	ООУ „Киро Глигоров“	Зелени пораки за Зеленодонија	Преку спроведување на овој проект учениците од одделенска настава на креативен и интересен начин ќе истражуваат, рециклираат и изработуваат креативни дела и творби. Главната цел е изработка на хартија од собирани листови и трева. Преку истражување и преработка ќе направат албум од собраните лисја.
Струмица	ООУ „Даме Груев“	Одредување на зависноста помеѓу растот на растенијата и концентрацијата на природни ѓубрива и докажување на фотосинтеза	Учениците ќе го истражуваат растотот на растенија во зависност од употребата на различна концентрација на природни ѓубрива – арско и планинско ѓубриво, како и влијанието на светлината врз фотосинтеза (создавање на скроб). Овој проект е една голема пракса за децата уште од најмала возраст да се стекнат со здрави навики и сознанија како да се заштити средината во која што живеат. Ова училиште е дел од југоисточниот регион на Р. Македонија каде што во голема мера се произведуваат земјоделско - градинарски производи поради кои настанува често загадување на обработливата површина со пестициди, хербициди, вештачки ѓубрива итн. т.е. хемиско произведени производи кои во голема мера му штетат на човековиот организам внесувајќи ги индиректно секојдневно преку исхрана.